

Zorgmap Voorscholen

november 2018

VOORWOORD

Deze Zorgmap is tot stand gekomen in samenwerking met Kinderopvangorganisaties uit Almere.

Tijdens de 2 maandelijkse overleggen voor locatiemanagers is aandacht besteed aan presentaties van zorginstellingen en cases-besprekingen.

Een werkgroep Zorg is ontstaan met afgevaardigden uit de kinderopvang.

Deze heeft zorggedragen voor de samenstelling van de Zorgmap met input van het werkveld en het maken van een sociale kaart.

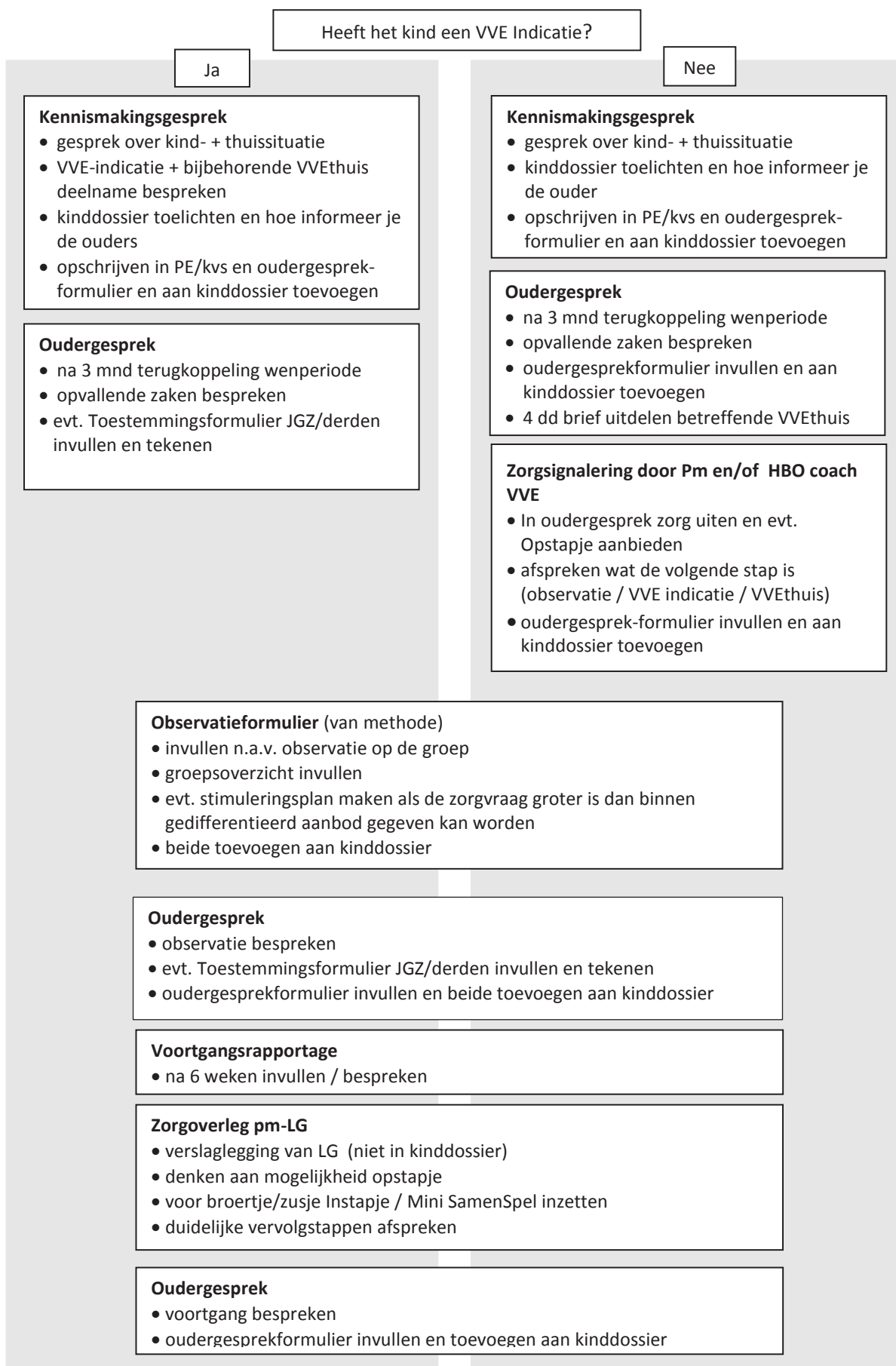
De zorgmap is bedoeld als leidraad en is een levend document.

Formulieren zijn inwisselbaar voor “organisatie-eigen” formulieren.

INHOUDSOPGAVE

• Schema zorgroute voorschool – Kind met en zonder VVE-indicatie	3
• Kennismakingsgesprek	5
• Kinddossier	6
• Oudergesprekformulier	7
• Aanvraagformulier VVE-indicatie	9
• Toestemmingsformulier JGZ/derden	10
• Zorgindicatie	11
• Observatielijst trapsgewijs	12
• Alarmsignalen bij kinderen van 0 t/m 6 jaar	14
• Zorgoverleg voorschool	17
• Verslag zorgoverleg	18
• Stimuleringsplan	20
• Voortgangsregistratie	22
• Warme overdracht	24
• Werkinstructie contacten JGZ	25
• Werkinstructie contacten met andere professionals	26
• Beslisboom MEE doen en Sterk voor school	27
• Sociale kaart	33
• Samenwerkingsafspraken Voorscholen, JGZ en de Schoor	36

Zorgroute Voorschool

Oudergesprek

- mogelijke vervolgstappen bespreken
- evt. Instapje / Mini SamenSpel broertje/zusje aanbieden
- oudergesprekformulier invullen en aan kinddossier toevoegen

Oudergesprek

- VVEindicatie en VVEthuis bespreken
- evt. Opstapje bespreken en Instapje / Mini SamenSpel broertje/zusje aanbieden
- oudergesprekformulier invullen en toevoegen aan kinddossier

Peuterestafette / Inzichtelijk / Kindvolgsysteem

- invullen bij 2.9 en bespreken met ouders

Bij zorg die om actie vraagt van buitenaf;

Oudergesprek

- gesprek voeren over inzet MEEdoen / Sterk voor School
- oudergesprekformulier invullen en aan kinddossier toevoegen

Begeleiding

inzetten naar aanleiding van beslisboom MEE/Triade

Oudergesprek

- vorderingen bespreken met ouders
- evt. Toestemmingsformulier JGZ/derden invullen en tekenen
- oudergesprek-formulier invullen en beide aan kinddossier toevoegen
- groepsoverzicht aanpassen bij veranderingen

JGZ

- contact
- indien meer zorg nodig is afspreken wat de volgende stap is
- terugkoppeling aan ouders

Oudergesprek

- terugkoppeling gesprek met JGZ en evt. vervolgstappen bespreken
- vastleggen in oudergesprekformulier en toevoegen aan kinddossier

Zorgoverleg pm- LG

- verslaglegging van LG (niet in kinddossier)
- voortgang bespreken en evt. vervolgstappen afspreken
- evt. verlengde plaatsing regelen voor kind

Overdracht: Peuterestafette/Inzichtelijk in Digidoor 3.9 jaar

Oudergesprek

- Overdracht bespreken en inlogcode Digidoor geven

Warme overdracht vervolgplaats

In het kennismakingsgesprek stel je ouders algemene vragen over het kind en de thuissituatie en geef je informatie over de voorschool. Laat ouders zoveel mogelijk zelf vertellen. Ga aan het einde van het gesprek na of je alle informatie hebt gekregen die belangrijk voor je is om de peuter goed te begeleiden.

- **DOORNEMEN PLAATSINGSOVERZICHT** naast invullen peuterestafette/kindvolgsysteem.
Noodnummer goed navragen en informatie doornemen van plaatsingsoverzicht.
- **GEZONDHEID**
Zijn er bijzonderheden waar we rekening mee moeten houden (medicijnen, signalen)?
Zo ja, hoe herken je het en wat moet je doen? Zo ja, zijn er contacten met andere instanties?
- **ALLEDAAGSE VERZORGING**
  - Wat kan het kind zelf en waar moet het mee geholpen worden?
  - Zijn er zaken waar het kind moeite mee heeft?
  - Gewoonten op het gebied van eten, drinken, zindelijkheid.
- **ONTWIKKELING: MOTORIEK, SPRAAK/TAAL, SOCIAAL/EMOTIONEEL, COGNITIEF**
  - Wat is de stijl van opvoeden thuis?
  - Wat kan het kind, wat nog niet?
  - Waar moet je als pedagogisch medewerker op letten?
- **SPELEN**
  - Kan het kind zich goed bezighouden? Hoe en waarmee speelt het vooral?
  - Is het kind gewend om met anderen te spelen (ook zonder ouders)?
- **ALGEMEEN**
  - Kenmerkend gedrag.
  - Hoe maakt het kind duidelijk wat het wil?
  - Wat maakt het kind van streek? Hoe kan je het best troosten?
  - Hoe reageert het op andere kinderen?
- **ouders**
  - Wat verwachten de ouders van de voorschool?
  - Wat verwachten wij van de ouders?
  - Waar is de ouder goed in?
- **VVE INDICATIE**
  - Wat is de reden van de indicatie?
  - Wat begrijpt het kind aan Nederlandse taal?
  - Wat spreekt het kind in eigen taal / Nederlands taal?
  - Is er gebruik gemaakt van Instapje / Opstapje / Mini Samenspel?
  - VVE-indicatie houdt in: 4 dagdelen + extra begeleiding voor het kind + VVE-thuis voor de ouder
  - Er is contact met JGZ/derden over de indicatie, ouders zijn altijd op de hoogte.
- **INFORMATIE OVER DE PEUTERSPEELZAAL**
  - Geef de informatie kort en bondig.
    - wenperiode
    - overdracht van informatie
    - hoe volgen we de ontwikkeling van peuters, hoe wordt dit vastgelegd (kinddossier) en hoe dragen we dit over
    - samenwerking ouders, betrokkenheid bij de thema's, eventueel meedraairooster en oudercommissie (me de zeggenschap)
    - overleg JGZ /derden en gebruik toestemmingsformulier
  - Laat evt. een Oudercommissie lid het informatieboekje toelichten, maak een volgende afspraak voor zaken die in een tweede afspraak beter overkomen.

Voor het kinddossier is de wet op de privacy van belang: (werkinstructies eigen organisatie)

WAAR BESTAAT HET KINDDOSSIER UIT:

Het kinddossier bevat alle gegevens die overdraagbaar zijn aan ouders en derden.

Ouders hebben altijd het recht het dossier in te zien. Ouders zijn op de hoogte van de inhoud.

1. Plaatsingsoverzicht / Inschrijfformulier
2. Intakeformulier = eerste 2 pagina's van de Peuterestafette/kindvolgsysteem
3. Plaatsingscontract
4. 1e observatie na 3 maanden. Is methodegebonden. Aangevuld met de registratie van het oudergesprek.
5. 2e observatie na ca. 1 jaar. Aangevuld met de registratie van het oudergesprek.
6. Overdrachtsformulier Peuterestafette inzichtelijk (+ overdracht behorend bij gehanteerde VVE-methode)
7. Eventueel n.a.v. observaties:
  - Stimuleringsplannen en voortgangsregistraties
  - Verslagen van gesprekken met ouders
  - Eventuele toestemmingsformulieren van ouders (JGZ / derden)
  - Verslagen van contacten met derden
  - Eventuele overige relevante gegevens

WAT MOET ER NIET IN HET KINDDOSSIER:

- Verslag zorgoverleg voorschool-LG
- Werkaantekeningen: bij vermoeden van kindermishandeling, huiselijk geweld, of anderszins zorgelijke thuissituatie noteert de PM-er :
  - wanneer (datum) zij signaleerd heeft,
  - wat zij gezien heeft,
  - wanneer dit besproken is met de ouders en
  - wat de reactie van ouders is geweest.

Dit wordt niet in het kinddossier bewaard. Pas na overleg met de leidinggevende en redelijke bevestiging van de juistheid van de vermoedens wordt het toegevoegd aan het kinddossier. Dan is er ook altijd contact met ouders en derden geweest over deze zorgelijke situatie. Als in het vervolg van het traject blijkt dat de zorgen onterecht waren, worden deze gegevens uit het dossier verwijderd of, als dat niet mogelijk is, wordt aan het dossier toegevoegd dat de vermoedens onjuist waren.

- Informatie in overdrachtschriftjes valt in de categorie werkaantekeningen.
- Werkaantekeningen worden vernietigd zodra het kind de speelzaal verlaten heeft.

HOE GAAN WE OM MET VERZOEKEN VOOR INZAGE GEGEVENS?

Wel:

- Ouders: altijd, ook na beëindiging van de dienstverlening heeft de ouder recht op inzage en/of recht op kopie gedurende de wettelijk verplichte bewaartijd van 2 jaar. Recht op inzage en/of kopie kan aangevraagd worden bij de leidinggevende.
- Derden:
  - Hulpverleners (b.v. JGZ, Wijkteam, Veilig Thuis, Samen veilig Flevoland): op aanvraag, na toestemming van ouders.

Geen

- Signaleerders (b.v. onderwijs) hebben geen recht op inzage.

HOE GAAN WE OM MET BEWAREN: (WERKINSTRUCTIES EIGEN ORGANISATIE)

Er is voor alle speelzalen een uniform systeem ontwikkeld.

- De papieren versie van het kinddossier (zie voor inhoud hierboven) wordt bewaard in een afgesloten kast in de voorschool. Dit kan naar eigen inzicht in ordner(s) of hangmappen gebeuren.
- De papieren versie wordt per kind in een dossiermap gedaan.
- De kinddossiers van zorgkinderen worden los bewaard in blauwe snelhechters, in alfabetische volgorde gesorteerd, in postbakjes of hangmappen. Per dagdeel kan zo een keuze in dossiers worden gemaakt, zodat er gewerkt kan worden met de handelingsplannen van zorgkinderen die dat dagdeel de voorschool bezoeken.
- De andere reguliere kinddossiers kunnen in een ordner/hangmap opgeborgen worden op alfabetische volgorde. Dit kan naar eigen inzicht op voor- of achternaam.

Digitale documenten zijn beveiligd opgeslagen achter een wachtwoord.

Na beëindiging van de dienstverlening worden de kinddossiers compleet gemaakt met geprinte digitale onderdelen en vervolgens per voorschool in een centraal archief bewaard in ordners per kalenderjaar. Gesorteerd op einddatum (per maand een tabblad) en alfabetisch op achternaam.

NAAM KIND

VASTE GROEP

ANDERE GROEP

START D.D.

Gesprek met ouder(s):

Pedagogisch medewerker:

datum:

Gesprek met ouder(s):

Pedagogisch medewerker:

datum:

Gesprek met ouder(s):

Pedagogisch medewerker:

datum:

Gesprek met ouder(s):

Pedagogisch medewerker:

datum:

Gesprek met ouder(s):

Pedagogisch medewerker:

datum:

Gesprek met ouder(s):

Pedagogisch medewerker:

datum:

Gesprek met ouder(s):

Pedagogisch medewerker:

datum:

Gesprek met ouder(s):

Pedagogisch medewerker:

datum:

Voorschool:

Datum:

Naam kind:

Geboortedatum:

Adres:

Geplaatst op MiniSamenspel locatie:

Geplaatst bij Instapje - Opstapje:

VVE-criterium: A / B / C / D *(omcirkel één of meerdere)*

Handtekening ouder(s)/verzorger(s):

Naam aanvrager:

UITLEG CRITERIA:

A: Het kind heeft een gewicht conform de gewichtenregeling van het onderwijs

B: Het taalaanbod in het Nederlands is onvoldoende: de ouders spreken thuis geen Nederlands

C: Het taalaanbod is onvoldoende: de taalomgeving thuis is onvoldoende stimulerend

D: Het kind loopt een risico op een achterstand in de sociaal-emotionele ontwikkeling

Almere, d.d.

De ouder(s)/verzorger(s) van

geven naar aanleiding van het gesprek met medewerker

toestemming voor overleg met de JGZ over

Handtekening ouder(s)/verzorger(s):

Handtekening medewerker:

TAALPROBLEMEN:

- ☐ Nederlandse en allochtone kinderen met taalachterstand.
- ☐ Er wordt thuis een tweede taal gesproken.
- ☐ Het kind begrijpt eenvoudige opdrachten niet.
- ☐ Het kind kan eenvoudige begrippen niet benoemen.
- ☐ Het kind heeft problemen met de spraak.

SOCIAAL EMOTIONEEL:

- ☐ Het kind laat over zich heen lopen en heeft geen vertrouwen in zijn eigen doen en laten.
- ☐ Het kind voelt zich niet veilig in de groep.
- ☐ Het kind beheerst zich niet bij boosheid of agressie.
- ☐ Het kind gaat niet goed om met tegenslag of frustratie.
- ☐ Het kind maakt moeilijk contact met de andere kinderen en/of met de pedagogisch medewerker.
- ☐ Het kind komt niet of met veel moeite tot spel.
- ☐ Het kind kan niet lang achter elkaar spelen.
- ☐ Het kind verstoort het spel van andere kinderen.
- ☐ Het kind vertoont druk gedrag.
- ☐ Het kind vertoont angstig gedrag.

MOTORIEK:

- ☐ Het kind kan niet goed lopen.
- ☐ Het kind kan niet goed rennen.
- ☐ Het kind heeft er moeite mee doelgerichte bewegingen te maken b.v. klimmen of evenwicht.
- ☐ Het kind kan kleine voorwerpen niet vasthouden.

THUISSITUATIE:

- ☐ Door problemen in de thuissituatie heeft het kind extra aandacht nodig, b.v. onvoldoende verzorging.
- ☐ Kinderen die in een te beperkt wereldje leven.

MEDISCHE INDICATIE:

- ☐ Het kind heeft een bepaald handicap, b.v. het kind hoort niet goed.

ALGEMEEN:

- ☐ Het kind heeft een ontwikkelingsachterstand (zie alarmsignalen).
- ☐ Het kind loopt vooruit op de ontwikkeling en heeft extra stimulering nodig.
- ☐ Het kind heeft concentratieproblemen.

VOORBEREIDING VROEGSCHOOLO (GROEP 1,2):

- ☐ Er lijkt sprake te zijn van een moeilijke overgang naar het basisonderwijs.
- ☐ Het kind heeft problemen met de regels en/of begrijpt de regels niet goed.
- ☐ Het kind heeft problemen met samenspel.
- ☐ Het kind is niet in staat eenvoudige opdrachten uit te voeren.

Wanneer het gedrag van een kind opvalt, is het handig om dit gedrag duidelijk in kaart te brengen. Bijvoorbeeld door regelmatig en systematisch te observeren met behulp van een ontwikkelingsvolgmodel. Hiermee is goed te bepalen of het gedrag van een kind past bij zijn ontwikkelingsfase.

Wanneer dit niet zo is, is het raadzaam om na te gaan hoe dit komt. De aanleiding voor opvallend gedrag kan duidelijk worden door meer gericht te observeren.

Past het gedrag van een kind niet bij zijn ontwikkelingsfase? Probeer er dan achter te komen hoe het komt dat hij zich op een bepaalde manier gedraagt. Kijk niet alleen naar zijn gedrag, maar ook naar de situatie om hem heen. Want alles wat om een kind heen gebeurt, kan invloed hebben op zijn gedrag.

Deze observatielijst kan je hierbij helpen. Zo weet je op welke momenten een kind extra hulp en begeleiding van een volwassene nodig heeft.

Naam kind:

Datum van invullen:

Beschrijf het gedrag dat je opvalt zo nauwkeurig mogelijk.

Probeer te beschrijven wat er gebeurde vóórdat het kind dit gedrag liet zien.

Is het gedrag een reactie op iets wat een ander doet?

☐ Nee

☐ Ja

Op wie is het een reactie?

Wat doet die ander?

Is het gedrag een reactie op iets wat een ander zegt?

☐ Nee

☐ Ja

Op wie is het een reactie?

Wat zegt die ander?

Laat het kind dit gedrag zien in specifieke situaties?

☐ Nee, het kind laat dit gedrag in elke situatie zien.

☐ Ja, namelijk

- ☐ 's ochtends bij binnenkomst in de groep
- ☐ tijdens het samenspelen met andere kinderen
- ☐ aan tafel
- ☐ bij het naar buiten gaan
- ☐ tijdens het buiten spelen
- ☐ bij het terugkomen in de groep
- ☐ voor het slapen gaan
- ☐ na het slapen gaan
- ☐ bij het ophalen
- ☐ anders, namelijk

Kan er thuis iets aan de hand zijn wat invloed heeft op het gedrag van het kind?

☐ Nee.

☐ Ja, namelijk

- ☐ het gezin is aan het verhuizen of is pas verhuisd
- ☐ de ouders zijn aan het scheiden of pas gescheiden
- ☐ er is een familielid overleden
- ☐ er is een broertje of zusje geboren
- ☐ één van de ouders is ziek
- ☐ anders, namelijk

Zijn er nog andere dingen die opvallen, als je denkt aan de situatie waarin het kind het gedrag laat zien?

☐ Nee.

☐ Ja, namelijk

INLEIDING

Bij de verschillende ontwikkelingsgebieden zijn er een aantal belangrijke stappen te onderscheiden. Als deze stappen op bepaalde leeftijden niet worden gemaakt zijn dat signalen dat de ontwikkeling van het kind niet ongestoord verloopt. We spreken dan van alarmsignalen. Om de alarmsignalen beter op te kunnen merken hebben wij voor ieder signaal een lijst met kenmerken gemaakt. Dit zijn uitspraken over gedrag. Als één van de uitspraken op het kind van toepassing is zal men moeten kijken naar de leeftijd. De leeftijd van het kind moet vergeleken worden met de uiterste leeftijd die achter de kenmerkende uitspraak staat. De uiterste leeftijd is de leeftijd waarop het erbij beschreven gedrag echt niet meer mag voorkomen. Heeft het kind die leeftijd al bereikt dan betekent het dat hij op dat gebied achter is. Hiervoor kan een duidelijke en reeds bekende reden zijn. Het kind met een lichamelijke handicap zal bijvoorbeeld met 5½ jaar niet kunnen hinkelen. Het kan echter ook zijn dat de reden niet bekend is, maar dat men zich zorgen maakt zonder precies te weten waarom. Vergelijking met de lijsten met kenmerken kan dan een aantal duidelijke signalen opleveren. Dit betekent nog niet dat er nu ook iets ernstigs aan de hand is!! Ieder kind ontwikkelt zich immers in zijn eigen tempo.

Het betekent wél dat er verder gekeken moet worden en dat overleg nodig is om de reden van achterstand te ontdekken. Soms maken ouders zich zorgen, maar zullen zij bij vergelijking met de kenmerkenlijsten geen uitspraken vinden die op hun kind van toepassing zijn. Het zou kunnen dat zij veel te hoge verwachtingen hebben van hun kind. Daarom maken zij zich snel zorgen, terwijl dat niet nodig is. Zij zullen uit de lijsten kunnen opmaken wanneer, op welke leeftijd, er aanleiding is om stappen te gaan ondernemen. Deze leeftijd zal veel hoger liggen dan deze ouders verwachten. Voor andere ouders kan hun zorg meer gestalte krijgen als zij de kenmerkenlijsten vergelijken met het gedrag van hun kind. Zij kunnen merken dat hij, hoewel hij nergens de uiterste leeftijd echt bereikt, er wel op een heel aantal uitspraken dicht tegenaan zit. In dat geval is het toch zinvol te overleggen met de huisarts of het consultatiebureau en de zorg bespreekbaar maken.

Als slechts één van de uitspraken op een kind van toepassing is, is dat geen reden tot alarm. Het is niet noodzakelijk dat er iets aan de hand is. Als meerdere uitspraken op een kind van toepassing zijn, is dat zeker reden om verder naar het kind te laten kijken. Men mag zich dan niet meer laten geruststellen met de woorden dat hij er wel overheen zal groeien. Het hoeft niet te betekenen dat er iets ernstigs aan de hand is. Overleg is echter nodig om te bepalen of onderzoek gedaan moet worden en waar dat moet gebeuren. Hoe jonger het kind, hoe meer kenmerkende uitspraken op hem van toepassing zijn, zeker als men ook nog kijkt naar zijn vroege ontwikkeling; hoe deed hij dat toen hij zo of zo oud was (anamnestisch). In alle gevallen zijn de kenmerken met de erbij behorende leeftijdsgrens een teken dat er iets niet klopt. Zodra er 5 of meer kenmerken op een kind van toepassing zijn, is dit een reden om aan de bel te trekken. Er is iets met dit kind. Het kind wordt in zijn ontwikkeling belemmerd.

Geen of gebrekkige ruimtelijke oriëntatie	Uiterste leeftijd
Botst vaak tegen voorwerpen en deuren op.	2½ jaar
Kan tijdens hardlopen niet van richting veranderen.	3½ jaar
Begrijpt het verschil niet tussen in, op, voor, achter, naast.	3½ jaar
Kent het verschil niet tussen links en rechts.	4½ jaar
Slecht begrip van lengte, breedte, hoogte en afstand.	5 jaar
Geen of slecht tijdsbesef.	5½ jaar
Kan de weg naar huis niet vinden; verdwaalt gemakkelijk.	6 jaar

Tekort aan bewegingspatronen, te laag of te hoog activiteitsniveau	Uiterste leeftijd
Doet niet mee aan bewegingsspel in een groep.	3 jaar
Is bang voor grof-motorische spelen met bal of op klimrek.	4 jaar
Is constant bezig, maar maakt niets af; vliegt van het één naar het ander.	4 jaar
Kan niet hurken, kan niet hinkelen.	5½ jaar
Heeft moeite met touwtje springen, fietsen, rolschaatsen.	6 jaar
Onttrekt zich aan de gymles door achteraan te hobbelen.	6 jaar

Slecht besef van eigen lichamelijke mogelijkheden	Uiterste leeftijd
Kent zijn lichaamsdelen niet.	3 jaar
Heeft veel ongelukjes; morst en knoeit veel.	3 jaar
Kan geen bewegingen imiteren.	3½ jaar
Kent het verschil tussen links en rechts niet bij zichzelf.	4 jaar
Weet niet hoe groot hij is (kan dit niet aangeven, maar stoot ook vaak zijn hoofd).	4 jaar
Overschat zijn lichamelijke mogelijkheden; bijvoorbeeld ongelukjes met over een muurtje lopen, boompje klimmen.	5 jaar
Kan nog geen poppetje tekenen met herkenbare onderdelen.	5 jaar

Taalregels worden afwijkend gebruikt	Uiterste leeftijd
De bedoeling van wat het kind zegt is alleen duidelijk door de situatie waarin het gezegd wordt.	4 jaar
Gebruikt wel woorden om dingen te benoemen, maar zet dit willekeurig achter elkaar.	4 jaar
Praat niet over zichzelf in de "ik"-vorm.	4 jaar
Gebruikt één meervoudconstructie voor alles (auto's, stoels, beds).	4 jaar
Geen gebruik of verkeerd gebruik van voorzetsels (in, op, naast, achter), en persoonlijke voornaamwoorden (ik, hij, jij).	5 jaar
Geen goed gebruik van verleden tijd.	5 jaar
Geen samengestelde zinnen met "want" en "omdat" constructies.	6 jaar

Afwijkende articulatie, hierdoor is het kind onverstaanbaar	Uiterste leeftijd
Klinkerverwisseling (ie/oe, ee/ie).	4 jaar
Stotteren.	4½ jaar
Kan slecht klanken onderscheiden die op elkaar lijken; lang-kort (bot en bloot, laat en lat).	5 jaar
Moeite met dubbele medeklinkers (drop, bleek).	6 jaar

Gestoorde gewetensontwikkeling	Uiterste leeftijd
Het maakt hem niet uit dat hij anderen verdriet doet.	4 jaar
Kan geen verband leggen tussen wat hij doet en hoe daarop gereageerd wordt.	4 jaar
Is echt niet gevoelig voor straf van volwassenen (maakt hem echt niet uit).	5 jaar
Voelt niet aan wat ouders goed en niet goed vinden.	5 jaar
Pakt vaak dingen weg.	5 jaar
Is altijd bang voor kritiek, ook als het wel goed gaat.	5 jaar
Jokt veel; lijkt daar zelf in te geloven.	6 jaar
Toont geen berouw.	6 jaar
Probeert het anderen naar de zin te maken ten koste van zichzelf.	6 jaar
Wil alles perfect doen.	6 jaar

Zindelijkheid	Uiterste leeftijd
Plast en poept overdag nog in zijn broek.	4 jaar
Poept op potje of w.c., maar plast nog in zijn broek.	5 jaar

Angsten	Uiterste leeftijd
Slaapt al gedurende een lange periode onrustig, is vaak wakker.	altijd
Extreem angstig als vreemden binnenkomen.	3 jaar
Kan niet even alleen gelaten worden.	3 jaar
Kan niet tegen harde geluiden.	4 jaar
Is bang voor andere kinderen.	4 jaar
Kan zich niet verweren tegen plagen.	5 jaar
Plast nog iedere nacht in bed.	6 jaar
Leeft in een droomwereld.	6 jaar

Geen imitatie, ontdekt geen regels	Uiterste leeftijd
Reageert niet met geluidjes maken bij toespreken.	6 maanden
Reageert niet op contactspelletjes.	6 maanden
Lacht niet terug als hij toegelachen wordt.	8 maanden
Kan niet dag wuiven.	12 maanden
Kan geen genegenheid tonen (kusjes geven).	15 maanden
Reageert niet op goedkeuring en afkeuring.	18 maanden
Kan geen spelletjes maken van om de beurt een hapje eten nemen bij het eten.	2 jaar
Als hij huult is het niet duidelijk waarom hij overstuur is.	2 jaar
Kan geen andere kinderen nadoen.	4 jaar

Geen onderscheid tussen ik en jij	Uiterste leeftijd
Heeft geen voorkeur voor de ene persoon boven de andere.	3 jaar
Pakt een willekeurige hand van iemand om iets gedaan te krijgen.	3 jaar
Toont geen scheidingsangst in vreemde situatie.	3 jaar
Noemt zichzelf niet "ik".	4 jaar
Is tegen iedereen even (on)aardig.	4 jaar
Verwacht hulp, ook als er niemand aanwezig is.	5 jaar
Als hij zich ergens aan stoot, geeft hij het voorwerp waaraan hij zich stoot de schuld.	5 jaar
Kleverig contact; hangt te erg aan anderen.	6 jaar
Kan geen andere kinderen nadoen.	4 jaar

Kan zichzelf niet verzorgen	Uiterste leeftijd
Kan nog niet zelf brood eten	1½ jaar
Helpt niet mee zijn kleren uit en aan te trekken.	2 jaar
Kan niet zelf uit een kopje drinken.	2 jaar
Moet altijd gevoerd worden; eet niet zelf met een lepel.	3 jaar
Kan zelf zijn jas niet aan- en uitdoen.	4 jaar
Kan zijn handen niet wassen en afdrogen.	4 jaar
Kan zelf geen tanden poetsen.	5 jaar
Kan eigen rommel niet opruimen.	5 jaar
Kan zich nog niet zelf aankleden.	6 jaar

Wie:

LG en pm voorschool. Indien met 2 van de 4 of 5 pm, moet deze door de collega's zijn ingesproken over "hun" kinderen

Wanneer:

1 x per 2 / 3 maanden (afhankelijk van het aantal doelgroepkinderen met een VVE-indicatie)

Wat:

Kinderen bespreken met een zorgelijke taalachterstand, sociaal emotionele problematiek, moeilijke thuissituatie

Hoe:

Veel open vragen stellen, adviezen geven, afspraken maken. Kort verslagje maken + mailen (niet in kinddossier bewaren!!) maar in zorgoverlegmap achter slot en grendel net als de kinddossiers

NAAM- GEBORTEDATUM

Omschrijving probleem – gedaan – te nemen actie – zie "verslag zorgoverleg"

- Waar maak je je zorgen om
- Hoe lang maak je je al zorgen
- Wat was de aanleiding
- Wat valt je op
- Hoe gaat hij met andere kinderen om
- Hoe neemt hij deel aan de activiteiten
- Wat vindt hij leuk
- Wat lukt goed
- Wat maakt dat het niet lukt
- Wanneer zie je dit gedrag
- Wat heb je er aan gedaan
- Wat voel je als je er iets aan doet
- Welke behoefte heb je voor hem opgeschreven in het groepsoverzicht
- Hoe geef je dat vorm
- Herkent de ouder dit gedrag
- Waar denkt de ouder dat dit vandaan komt
- Hoe gaan ouders hier mee om
- Hoe is de thuissituatie
- Hoe is de ouder-kind interactie
- Wat zie je als het kind wordt opgehaald, is hij blij de ouder te zien
- Hoe betrokken is de ouder bij de voorschool (VVE-thuis)

- Hoe vaak heb je er met ouders over gesproken
- Wat voor een gesprek was dit (bij de deur, op uitnodiging, rustig, kon alles worden benoemd?)
Heb je hier het oudergesprekformulier iedere keer voor ingevuld? Mag ik het kinddossier even zien
- Wat is er met ouders afgesproken
- Wat is er vervolgens gebeurd / aan gedaan
- Wanneer heb je met JGZ/derden hierover gesproken – Heb je het toestemmingsformulier ingevuld?
- Welke hulp is er al in het gezin volgens ouders / JGZ
- Welke actie is er uit het gesprek met JGZ voort gekomen
- Welke terugkoppeling heb je van JGZ gekregen – is dit met ouders besproken?
- Hoe nu verder
- Wat zou er volgens jou moeten gebeuren
- Wat heb je daar voor nodig – Hoe ga je dat bereiken

CONCRETE ADVIEZEN GEVEN / AFSPRAKEN MAKEN:

- Goed contact met ouders onderhouden, gesprekken plannen, op de hoogte houden van elke stap, registreren op oudergesprekformulier en toestemmingsformulier JGZ/derden invullen
- Contact opnemen met JGZ – JGZ doet huisbezoek of roept kind/ouder op voor CB bezoek – termijn terugkoppeling psz afspreken – of vve indicatie aanvragen
- Observatie door LG – datum afspreken
- Observatie door JGZ / MEE-ijsseloevers / Triade – wie neemt wanneer contact op
- Ouder advies geven: opvoedspreekuur (JGZ) www.jgz.nl
- Opstapje aanmelding www.deschoor.nl/kinderen of 5278500 of vva@deschoor.nl
- Instapje/MiniSamenspel voor broertje of zusje aanbieden www.deschoor.nl/kinderen
- Bespreken in zorgteam school (goedkeuring ouders)
- De site www.zorgoog.nl raadplegen
- Wijkteam raadplegen
- Veilig thuis bellen voor informatie
- Meldcode kindermishandeling en afwegingskader toepassen
- Tips voor de omgang met kind geven
- Tips voor de omgang met ouders geven

Peuterspeelzaal	
Datum	

Kind	
Geboorte datum	
VVE	
Probleem	
Thuisituatie	
Wat al gedaan	
Contact JGZ	
Actie	

Kind	
Geboorte datum	
VVE	
Probleem	
Thuisituatie	
Wat al gedaan	
Contact JGZ	
Actie	

Kind	
Geboorte datum	
VVE	
Probleem	
Thuisituatie	
Wat al gedaan	
Contact JGZ	
Actie	

Kind	
Geboorte datum	
VVE	
Probleem	
Thuisituatie	
Wat al gedaan	
Contact JGZ	
Actie	

Naam kind:

Geboortedatum:

Naam Pedagogisch medewerker:

DE ONDERSTEUNING RICHT ZICH OP:

☐ soc-emo ontwikkeling / gedrag

☐ spelbegeleiding

☐ grove motoriek

☐ fijne motoriek

☐ taal- spraakontwikkeling

☐ verstandelijke ontwikkeling

3 maandelijkse periode:

20

-

20

PROBLEEMOMSCHRIJVING

HULPVRAAG

DOELEN VOOR DEZE PERIODE

WAT	HOE	WIE

Evaluatiemoment: 20 -

Gesprek met ouders: 20 -

Naam kind:

Geboortedatum:

Doelen voor periode 1
 20 - 20

Geëvalueerd op:

 20

Doelen zijn

☐ bereikt☐ gedeeltelijk bereikt☐ niet bereikt

Afspraken:

Doelen voor periode 2
 20 - 20

Geëvalueerd op:

 20

Doelen zijn

☐ bereikt☐ gedeeltelijk bereikt☐ niet bereikt

Afspraken:

Doelen voor periode 3	
____	20 ____ - ____ 20 ____
Geëvalueerd op: ____ 20 ____	
Doelen zijn	☐ bereikt
	☐ gedeeltelijk bereikt
	☐ niet bereikt
Afspraken:	

Doelen voor periode 4	
____	20 ____ - ____ 20 ____
Geëvalueerd op: ____ 20 ____	
Doelen zijn	☐ bereikt
	☐ gedeeltelijk bereikt
	☐ niet bereikt
Afspraken:	

Wie is er bij betrokken?	Welke actie?	Welke formulieren worden gebruikt?
Pedagogisch medewerker/ouder(s) van VVE doelgroepkinderen en/of zorgkinderen	Melden dat er sprake is van warme overdracht. Invullen Peuterestafette/Inzichtelijk in Digidoor of formulieren versturen naar de basisschool.	Peuterestafette/Inzichtelijk (+ evt. methodegebonden overdrachtformulier)
Pedagogisch medewerker/IB of leerkracht basisschool	Voor alle VVEdoelgroep- en zorgkinderen moet er een mondelinge toelichting op het overdrachtformulier worden gegeven.	
Pedagogisch medewerker/IB of leerkracht basisschool	Als ouders geen toestemming hebben gegeven voor schriftelijke informatie-uitwisseling dan neemt de pedagogisch medewerker contact op met de basisschool en meldt dit. Pedagogisch medewerker neemt binnen 2 weken contact op met de school.	
Pedagogisch medewerker/IB of leerkracht basisschool	Geeft toelichting. Wanneer er veel kinderen doormoeten naar een school kunnen kinderen geclusterd warm overgedragen worden. De medewerker van de speelzaal maakt hiervoor een afspraak met de contactpersoon van de school, om in één gesprek meerdere kinderen warm over te dragen.	

TOELICHTING

VVE-doelgroepkinderen zijn al die kinderen die op indicatie extra dagdelen zijn aangeboden.

Kinderen die op eigen dagdelen extra individueel worden begeleid en niet onder de VVE-doelgroepcriteria vallen, noemen wij zorgkinderen. Ook voor deze kinderen moet een warme overdracht plaatsvinden.

WARME OVERDRACHT

Bij warme overdracht is er sprake van een mondelinge toelichting op de afgelopen periode. Het overdrachtformulier geeft de huidige stand van zaken door; bij de mondelinge toelichting kan de ontwikkeling die het kind op de speelzaal doorgemaakt heeft en de ondersteuning die het kind gekregen heeft beter toegelicht worden. Eventueel kan ook relevante informatie over thuissituatie en relatie ouder en kind doorgegeven worden.

Aan ouders moet gemeld worden dat er een mondelinge overdracht plaatsvindt tussen speelzaal en basisschool. Uitgangspunt is dat de ondersteuning naar het kind zo min mogelijk "breuk" op loopt en dat opgepikte signalen doorgegeven worden.

Ouders kunnen bezwaar maken tegen informatie-uitwisseling met het onderwijs. Je neemt dan contact op met de basisschool en licht toe dat de ouder bezwaar heeft tegen informatie-uitwisseling. Je geeft verder geen informatie over het kind of de ouder.

WERKWIJZE

Op het overdrachtformulier geef je aan dat het hier een kind met VVE-indicatie of zorgkind betreft. De pedagogisch medewerker neemt het initiatief tot warme overdracht.

WELKE KINDEREN BESPREEK JE:

In het samenwerkingsoverleg bespreek je kinderen waar je je zorgen over maakt. De definitie die we hebben afgesproken met de JGZ luidt als volgt:

- Zorgkinderen zijn kinderen waarvan een vermoeden bestaat, of is vastgesteld dat zij in hun ontwikkeling bedreigd worden door eigen aanleg, gezinsfactoren, omgevingsfactoren of een combinatie hiervan.

In ieder geval bespreek je altijd de kinderen die:
  - Via een externe urgentie geplaatst zijn,
  - Op indicatie 4 dagdelen de voorschool bezoeken.
- Wanneer je je zorgen maakt over een kind gebruik je de relevante observatieformulieren om je zorg inzichtelijk te maken en vervolgens check je bij je collega of zij de zorgen deelt.
- Vervolgens check je of ouders*1 toestemming hebben verleend om contact te hebben met de JGZ.
- Dan deel je je zorgen met de ouders in een oudergesprek, en je geeft aan dat je deze zorgen gaat bespreken bij het volgende JGZ samenwerkingsoverleg. Wanneer ouders geen toestemming hebben verleend om contact te hebben met de JGZ, breng je dit ter sprake en probeer je deze toestemming alsnog te verkrijgen.
- Je bevindingen bespreek je met je leidinggevende. Wanneer ouders geen toestemming hebben verleend om contact te hebben met de JGZ, bepaal je met je leidinggevende om n.a.v. het afwegingskader Veilig Thuis of Samen Veilig Flevoland in te schakelen.
- Eén week voor het geplande samenwerkingsoverleg lever je digitaal de namen en geboortedata aan van kinderen die je wilt bespreken. Je doet dit per e-mail in een bijlage gericht aan de Jeugdverpleegkundige die de contactpersoon is voor jouw voorschool.
- Je geeft géén inhoudelijke toelichting per mail.
- Je bespreekt geen kinderen die je niet van te voren hebt aangemeld en waarvan ouders niet weten dat je je zorgen wilt bespreken.
De JGZ kan ook namen van kinderen aanleveren die ze wil bespreken. Check dan altijd eerst bij de JGZ of ouders op de hoogte zijn van dit voornemen. Wanneer ouders het niet weten, kun je deze kinderen niet bespreken.
- Tijdens het samenwerkingsoverleg met JGZ bespreek je wat je zelf doet aan gemelde problematiek en noteer je wat eventuele acties van de JGZ zullen zijn. (b.v. extra oproepen van ouders, huisbezoek, verwijzing naar andere professional, inbrengen in het ZorgAdvies Team 0-4) Je bespreekt het te volgen tijdpad en wanneer je bevindingen met elkaar terugkoppelt.
Een kort verslag van het overleg met JGZ wordt toegevoegd aan het kinddossier.
- Je bespreekt met ouders wat het gesprek met de JGZ heeft opgeleverd en wat voor afspraken er gemaakt zijn. Reacties van ouders kunnen indien nodig bv als er aanvullende afspraken worden gemaakt, toegevoegd worden aan het verslag samenwerkingsoverleg met JGZ.

Je kunt ook tussentijds contact opnemen met de JGZ om je zorgen te bespreken.

Ook dan blijven de bovengenoemde stappen van toepassing:

1. Check of je collega je zorgen deelt.
2. Ga na of er toestemming is voor contact met de JGZ over dit specifieke onderwerp.
3. Deel je zorgen met ouders.
4. Bespreek het met je leidinggevende.
5. Overleg met de JGZ.
6. Koppel de uitkomst van het overleg met de JGZ terug naar ouders.
7. Een kort verslag van de gesprekken in het kinddossier opnemen.

Jaarlijks in het laatste samenwerkingsoverleg van het schooljaar evalueren betrokken jeugdverpleegkundige en pedagogisch medewerker:

- of de afspraken uit dit protocol voldoen
- of er voldoende informatie uit de bespreking naar voren komt

WERKINSTRUCTIE CONTACTEN MET ANDERE PROFESSIONALS

(NAAR AANLEIDING VAN ZORG OM EEN KIND)

- **ONZE DEFINITIE VAN EEN ZORG KIND IS:**

Zorgkinderen zijn kinderen waarvan een vermoeden bestaat, of is vastgesteld dat zij in hun ontwikkeling bedreigd worden door eigen aanleg, gezinsfactoren, omgevingsfactoren of een combinatie hiervan.

- **DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER ZOEKT CONTACT MET EEN ANDERE PROFESSIONAL:**

Wanneer je behalve met de JGZ ook met andere professionals wilt overleggen mag dat nooit zonder toestemming van ouders. Vraag dus altijd toestemming en koppel na het overleg terug aan ouders wat het overleg heeft opgeleverd.

De enige uitzondering hierop is Veilig Thuis en Samen Veilig Flevoland. Je mag zonder toestemming van ouders altijd een melding doen van vermoeden van kindermishandeling, of advies vragen (advies vragen kan altijd anoniem).

- **EEN ANDERE PROFESSIONAL ZOEKT CONTACT MET DE VOORSCHOOL**

Veilig Thuis of Samen Veilig Flevoland kan contact opnemen met de voorschool met het verzoek om inlichtingen met betrekking tot gedrag of ontwikkeling van een kind.

Deze organisaties zijn de enigen die dit mogen zonder toestemming van ouders.

- Meestal word je gebeld op de voorschool.
- Ga niet meteen in op het verzoek tot het geven van informatie.
- Vraag naar een telefoon nummer en een naam van de persoon die je terug kunt bellen.
- Overleg met je collega wat je opvalt aan dit kind.
- Bel terug op een tijdstip dat het jou uitkomt. Dit is nooit in aanwezigheid van kinderen, ouders of stagiaires.
- Vraag altijd om een verslag van wat je hebt besproken aan de telefoon.

Als je het niet eens bent met de inhoud van het verslag, neem dan weer contact op en bespreek je aanpassingen. Vraag ook hier weer een verslag van. De ontvangen verslagen worden toegevoegd aan het kinddossier.

Ook andere professionals kunnen, niet vooraf aangekondigd, contact opnemen met de voorschool met een vraag om informatie. Denk hierbij aan de JGZ, een huisarts, MEE etc.

Vraag altijd of met ouders overleg is geweest over het inwinnen van informatie op de voorschool. Alleen als ouders toestemming hebben verleend om informatie te geven mag je dit ook doen.

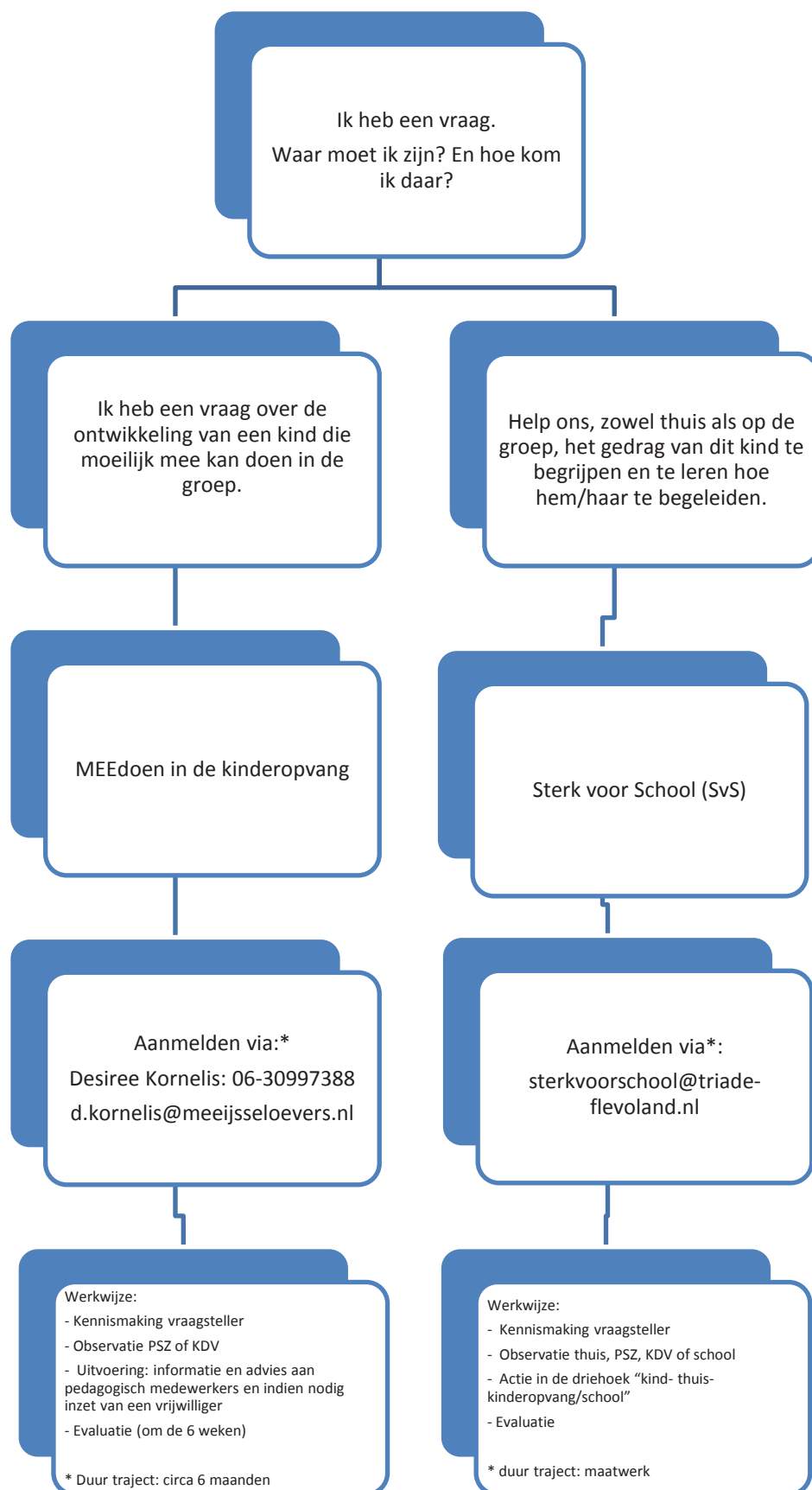
Vraag waarom er informatie ingewonnen wordt op de voorschool en wat er mee gedaan wordt.

- **ALS OUDERS TOESTEMMING HEBBEN VERLEEND OM INFORMATIE OP TE VRAGEN:**

- Geef de informatie op een tijdstip dat het jou uitkomt en nooit in aanwezigheid van kinderen, ouders of stagiaires.
- Geef feitelijke informatie, zeg wat je ziet, opvalt of hoort, zonder eigen interpretaties.
- Vertel ouders dat je gebeld bent en wat je gezegd hebt.

- **WANNEER OUDERS NIET WETEN DAT EEN ANDERE PROFESSIONAL OM INFORMATIE GEVRAAGD HEEFT:**

- Geef niet direct informatie maar vraag om een telefoonnummer en naam van de contactpersoon die je terug kunt bellen.
- Bespreek de vraag om informatie met ouders en vraag om toestemming.
- Bel terug op een tijdstip dat het jou uitkomt.
- Wanneer ouders geen toestemming hebben verleend tot het geven van informatie, meldt je dit aan de aanvrager.

*de aanmelding kan gedaan worden door ouders of professionals. Als professionals aanmelden is toestemming van ouders vereist.

*MEE*doen in de kinderopvang

MEEdoen in de kinderopvang is bedoeld voor kinderen die vastlopen in de ontwikkeling en de reguliere kinderopvang of peuterspeelzaal bezoeken. Het is ook mogelijk om de overstap naar groep 1 van de basisschool te begeleiden. MEE biedt informatie en advies aan pedagogisch medewerkers ten aanzien van de ontwikkeling van het kind. Indien nodig wordt er een vrijwilliger ingezet om individuele begeleiding aan het kind te geven.

Voor wie:

Kinderen met problematiek op de volgende ontwikkelingsgebieden:

- Spraakontwikkeling
- Motorische ontwikkeling
- Sociaal emotionele ontwikkeling
- Zelfredzaamheid
- Spelontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
- Lichamelijke ontwikkeling
- Gedragsproblemen

Sterk voor School(SvS)

Sterk voor School biedt ondersteuning aan ouders en pedagogisch werkers in de kinderopvang/peuterspeelzalen of groep 1 van de basisschool die een vraag hebben over de begeleiding/opvoeding van hun/een kind. Hierbij kan er sprake zijn van complexe problematiek, zoals een anders verlopende, vertraagde of verstoorde ontwikkeling, gedragsproblemen, opvoedproblematiek, belastende gezinsomstandigheden of een combinatie van factoren. De geboden ondersteuning, dichtbij de leeftijd van het kind en ingebed in de verschillende leefwerelden van het kind, heeft als doel dat de onderwijsparticipatie in de toekomst beter zal verlopen en hulp zo snel, zo licht en zo kort mogelijk ingezet kan worden.

tri^de

Sterk in de
kinderopvang

'Handvatten voor de ouders van Mees'

Leidster over Mees:

'Hij kan zomaar boos worden.'

Mees is een 3 jarig jongetje dat op het kinderdagverblijf in zijn wijk zit. De leidsters van het kinderdagverblijf hebben via het mailadres een hulpvraag gesteld. Leidsters willen graag weten hoe zij met het gedrag van Mees om kunnen gaan.

Mees kan op sommige moment erg boos worden, hij gaat dan schreeuwen en het lukt leidsters niet om hem rustig te krijgen. Ouders herkennen het gedrag wat leidsters beschrijven en zouden hier ook graag handvatten voor willen hebben. Het contact met andere kinderen verloopt moeizaam.

Sterk in de kinderopvang: in deze fase extra ondersteuning

Ieder kind moet de gelegenheid krijgen om zich binnen zijn/haar mogelijkheden te ontwikkelen, thuis en op het kinderdagverblijf. Bij sommige kinderen verloopt de sociaal emotionele ontwikkeling niet optimaal, op het moment dat dit vroegtijdig wordt geconstateerd, kunnen onze medewerkers van Sterk in de kinderopvang daar al snel mee aan de slag. We werken met kinderen die bijvoorbeeld moeite hebben met hun concentratie, de omgang met andere kinderen, onzekerheid, angst en hun gedrag in de opvang. Sterk in de kinderopvang helpt kinderen en zorgt dat ze weer met plezier naar het kinderdagverblijf gaan.

Één kind, één plan; thuis en op het kinderdagverblijf

Uniek is dat er niet alleen aandacht is voor het kind, maar ook voor de omgeving. Het kind, de leidster en de ouders werken gezamenlijk aan dezelfde doelen. We gebruiken daarbij een aanpak op maat. Ons motto is één kind, één plan, thuis en op het kinderdagverblijf. Sterk in de kinderopvang biedt thuis en op het kinderdagverblijf ondersteuning aan:

Het kind – met oefeningen voor het versterken van de eigenwaarde en de omgang met anderen

Het gezin – met het versterken van de opvoedsituatie en de samenwerking met de leidster

De leidster – met adviezen voor het omgaan en ondersteunen van het kind op het kinderdagverblijf.

Leidster van Mees: 'Moeite met regels in de groep.'

De medewerkster van Sterk in de kinderopvang is samen met de ouders en leidsters in gesprek gegaan. Met behulp van observaties thuis en op het kinderdagverblijf en doormiddel van video interactie begeleiding zijn de ouders en leidsters erachter gekomen wat Mees nodig heeft op de momenten dat hij boos is en wat zij kunnen doen om deze momenten te voorkomen. Daarnaast is de Sterk in de kinderopvang medewerkster een groepje gestart waarbij sociale vaardigheden centraal staan, Mees doet hier ook aan mee. Het gaat nu zoveel beter!

triade

Ontdek wat je kan

Triade helpt je ontdekken wat je kan. Want hoe meer je zelf kan, hoe beter je jezelf voelt. Vanuit een vertrouwde situatie laten we je ervaren hoe leuk het is om nieuwe dingen te doen en leren. Onze medewerkers zijn opgeleid in wetenschappelijk bewezen methodieken en coachen je naar jouw doel. Hoe groot of klein de uitdaging ook is.

Triade in het kort

Triade biedt gehandicaptenzorg, jeugdzorg en GGZ (care) op 140 locaties in Flevoland. Triade helpt haar cliënten te ontdekken hoeveel ze zelf kunnen. Thuis, op school of bij het werk. Want hoe meer een mens zélf kan, hoe beter hij zich kan ontwikkelen. Dát maakt het leven waardevol.

Wat bieden we?

- Zorg bij u thuis - ondersteuning, begeleiding en behandeling bij u thuis.
- Hulp voor kinderen en gezinnen - bij opvoeding, ondersteuning in de klas, logeren, dagbehandeling, wonen of intensieve hulp thuis.
- Logeeraanbod - Of het nu gaat om een tijdelijke oppas, een structurele regelmatige logeerpartij of een keertje op vakantie voor het kind, ook wij bieden deze speciale zorg

Triade

Grietenij 17-05
8233 BP Lelystad

T 088-32 32 132
intake@triade-flevoland.nl

www.triade-flevoland.nl

Zorg dichtbij	
De Schoor	www.deschoor.nl/kinderen 036 52 78 500
Instapje	Gezinsgericht ondersteuningsprogramma d.m.v. huisbezoek voor ouder en kind van 1-3 jaar. Gericht op het bevorderen van taal en interactie ouder-kind.
MiniSamenspel	Een wekelijkse ochtend van 9.00-11.00 op een psz voor ouders en kinderen van 1,5-3 jaar als toeleiding naar de Peuterspeelzaal.
Opstapje	Gezinsgericht ondersteuningsprogramma d.m.v. huisbezoek voor ouder en kind van 2-4 jaar. Gericht op het bevorderen van taal en interactie ouder-kind.
VVE thuis	Zoals 4 dd horen bij een VVE indicatie, zo hoort VVE thuis bij de ouders van het 4dd kind. Kijk voor locaties op bovengenoemde website.
Opstap	Opstap leert de ouders d.m.v. thema's hoe zij hun kind kunnen ondersteunen bij het leren zowel op school als thuis.
Doe mee met taal	Hulp nodig met lezen en schrijven in het Nederlands? Er gaat een wereld voor je open als lezen en schrijven makkelijker wordt! www.deschoor.nl
Taal voor thuis	Ouders leren hoe zij hun kinderen kunnen ondersteunen bij schoolactiviteiten en Nederlandse taal. Tevens wordt gewerkt aan de eigen taalvaardigheden van ouders. Niet in combinatie met Opstapje, VVE thuis en Opstap
Taal in de wijk	Voor hulp bij spreken, lezen en schrijven van de Nederlandse taal.
JGZ Zelf invullen Per locatie	Preventieve zorg gratis voor alle kinderen bij gezondheidscentra www.jgzalmere.nl Gezondheidscentrum: Adres gezondheidscentrum: Telefoonnummer:

**Spreekuur
Toeleiding**

1 keer per maand bij het consultatiebureau ondersteunt de VVA medewerker de ouders om in te schrijven voor een VVE voorschool en/of een product van VVA. Voor een overzicht Spreekuren Toeleiding zie www.deschoor.nl/kinderen

Wijkteam

Voor vragen op het gebied van zelfstandig wonen, zorg voor uw kind, opvoeding of werk. Zij helpen op weg om vraagstukken zelf op te lossen.
www.wijkteams.almere.nl 14 036

**Zorgoog
Flevoland**

Een digitaal stappenplan hoe te handelen bij zorgelijke opgroei- en opvoed situaties www.zorgoog.nl

Logopedie

Behandeling bij communicatiestoornissen met betrekking tot taal, spraak, stem, gehoor en/of slikken.
Verwijzing van de huisarts is nodig.

Fysiotherapie

Hulp bij problemen met bewegen ontwikkelen van de juiste houding, en/of manier van bewegen. www.zorggroep-almere.nl 036 545 4000

**Home-Start
Humanitas**

Ondersteuning van gezinnen met kinderen door vrijwilligers
www.humanitas.nl 036 539 70 40

**MEE IJsseloevers
MEE-doen**

Bij vragen over de ontwikkeling van kinderen die moeilijk mee kunnen doen in de groep. 06 309 97 388 d.kornelis@meeijsseloevers.nl

**Triade
Sterk voor school
(beslisboom bijlage 1)**

Hulp zowel thuis als op de groep om gedrag van een kind te begrijpen en te leren hoe het kind te begeleiden.
sterkvoorschool@triade-flevoland.nl

**Passend
Onderwijs
Almere**

Voor specifieke vragen over signalen bij kinderen op het gebied van:

- Autisme
- Motoriek
- Taalontwikkelingsstoornis (Viertaal)
- Meer-hoogbegaafdheid
- Epilepsie (LWOE)
- Gedrag
- (zeer) moeilijk lerend
- Blind/slechtziend (Visio/Bartimeus)
- Langdurig zieken

www.passendonderwijs-almere.nl 036 76 70 200

Samenwerkingsafspraken Voorschoolse voorzieningen met VVE, de Schoor en JGZ Almere

Doel;

alle kinderen die in aanmerking komen voor een VVE indicatie tijdig toeleiden en volgen/begeleiden d.m.v. samenwerkingsoverleggen.

- VVE indicaties indienen bij de Toeleiding VVE van kinderen die nog niet zijn ingeschreven voor de voorschoolse voorzieningen met VVE / Voor- en vroegschoolse activiteiten
- Geplaatste kinderen die VVE dagdelen wordt geadviseerd beoordelen
- Samenwerkingsoverleg tussen pedagogisch medewerkers en JGZ uitvoeren

Afspraken

- JGZ screent kinderen, met 14 maanden en zo nodig ook op latere leeftijd op VVE criteria. De VVE indicatie voor een voorschoolse voorziening met VVE wordt digitaal verstuurd naar de Toeleiding VVE bij de Schoor vve@deschoor.nl waar deze in Digidoor geplaatst wordt.
- Voor geplaatste kinderen waarbij VVE wordt geadviseerd door De Schoor/Voorschoolse voorziening met VVE/JGZ, stuurt JGZ de VVE indicatie naar de Toeleiding VVE bij de Schoor die dit in Digidoor plaats. De voorschoolse voorziening met VVE krijgt automatisch een melding per mail.
- De JGZ vraagt bij de toeleiding aan een gezaghebbende ouder toestemming voor het bespreken van een kind met een VVE indicatie in het samenwerkingsoverleg met de voorschoolse voorziening
- JGZ gebruikt het formulier "VVE indicatie"
- De VVE indicatie wordt ingevuld met kindgegevens en VVE criteria.
- Deze toestemming wordt geregistreerd in DD-JGZ
- De voorschoolse voorzieningen met VVE informeren iedere ouder over de samenwerking met JGZ tijdens de intake. Wanneer er reden is om een kind te bespreken met JGZ wordt er toestemming gevraagd aan de ouders per onderwerp en per overleg. Als de JGZ een specifieke vraag/ besprekspunt heeft, vraagt zij toestemming aan ouders hiervoor.
- De namen van kinderen die besproken worden op een samenwerkingsoverleg, worden minimaal een week voor de afspraak gemaild door de betrokken PM'er en JGZ.
- Door de voorschoolse voorziening vindt een terugkoppeling plaats naar de JGZ na de wenperiode.
- Samenwerkingsoverleg voor de voorschoolse voorziening VVE vindt standaard 3 maal per schooljaar plaats en extra op indicatie per kind. Er worden afspraken gemaakt over een terugkoppeling (wat/wanneer/wie) als het gaat om een afgesproken volgende stap.
- Voor extra overleg met JGZ neemt de voorschoolse voorziening contact op met de JGZ locatie waar het kind onder controle is
- In de laatste bijeenkomst van het schooljaar wordt geëvalueerd of de samenwerkingsafspraken voldoen en of de samenwerkingsoverleggen volgens afspraak verlopen en voldoende opleveren.
- Medewerkers van de voorschoolse voorziening met VVE, De Schoor en JGZ Almere werken volgens privacywetgeving

Evaluatie datum samenwerkingsafspraken:

Door:

namens JGZ Almere

namens de Kinderopvang

Verklaring van de afkortingen:

DD: Digitaal Dossier

JGZ: Jeugdgezondheidszorg 0-4

VVE: Voor- en Vroegschoolse Educatie

KO:

PSZ:

De Schoor:

Kinderopvangorganisatie

Peuterspeelzaal

Toeleiding VVE

VVA: Instapje, Minisamenspel, Opstapje